សូមកូនខំប្រឹងស្វែងរកនូវសេចក្ដីសុខអំពីគំនិត របស់ខ្លួនឯង ។ កូនគប្បីកំណត់ដឹងថារឿងរ៉ាវទាំងឡាយ ដែលមកដល់ជីវិតនេះ មិនមែននាំមកនូវសុខ ឬទុក្ខចូលដល់សន្ដានចិត្តតែម្ដងនោះទេ គឺវាអាស្រ័យនៅលើគំនិតឆ្លាត ឬល្ងង់របស់ខ្លួន ដែលជាអង្គប្រកបខាងក្នុង សម្រេចឲ្យសុខ ឬទុក្ខក្នុងចិត្តកើតឡើង ។

ក្រោកព្រឹកឡើង កូនត្រូវប្រាថ្នាសច្ចាក្នុងចិត្តថា នឹងធ្វើល្អ និយាយល្អ គិតល្អឲ្យបានប្រសើរជាងពីថ្ងៃមុន។

៦២-ទានិងមាន់

កូនជាទីស្រឡាញ់

មានមនុស្សពីរនាក់ឃើញទាផង ឃើញមាន់ផង ។ មនុស្សម្នាក់គិតចង់ឲ្យមាន់ក្លាយទៅជាទា គិតចង់ឲ្យទាក្លាយជាមាន់ រឿងនេះវាមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបានឡើយ ក្នុងមួយអត្តភាពនៃសត្វទាំងពីរមុខនោះ ។ បើមនុស្សនោះ គិតយ៉ាងនេះមិនឈប់ទេ គឺត្រូវតែកើតទុក្ខជាប្រាកដ ។

មនុស្សម្នាក់ទៀតឃើញទាជាទា ឃើញមាន់ជាមាន់ មិនមានចង់ឲ្យក្លាយទៅជាអ្វីផ្សេងឡើយ នោះឯងហើយដែលមិនមានបញ្ហា យ៉ាងណាមិញ **អនិច្ចំ** គឺការមិនទៀង បើយើងចង់ឲ្យវាទៀង លទ្ធផលគឺការខូចចិត្ត តែបើយើងឃើញថា សង្ខារទាំងឡាយជារបស់មិនទៀងយ៉ាងនោះ យើងរមែងមានចិត្តស្ងប់ មិនមានបញ្ហា មិនមានការខូចចិត្តឡើយក៏យ៉ាងនោះឯង ។

មនុស្សយើងតែងតែទាស់ចិត្តចំពោះសេចក្ដីពិត ដែលមិនត្រូវនឹងអធ្យាស្រ័យរបស់ខ្លួន ប្រាថ្នាដើរចេញពីសេចក្ដីពិតដូចនេះ។ ម្យ៉ាងទៀតសេចក្ដីប្រាថ្នាចង់បានរបស់ដទៃ ឬចង់ឲ្យរបស់នេះទៅជាយ៉ាងនោះទាំងអស់នេះ រមែងនាំមកនូវការមិនស្ងប់ក្នុងចិត្ត ។

ទាគង់តែជាទា មិនក្លាយជាសត្វដទៃ

ចង់ខុសកើតទុក្ខភ័យ ល្អប្រពៃន័យត្រង់ពិត ។
ចំណង់ឲ្យសមហេតុ ច្បាស់ក្រឡែតរឿងជីវិត
កុំចង់កែការពិត អប់រំចិត្តពិតបានសុខ ។

-

៦៣-ទឹកហូរគ្មានត្រឡប់

កូនជាទីស្រឡាញ់

ទឹកធ្លាក់ចាកភ្នំហូរតាមជ្រោះ ទឹកជ្រោះហូរចូលស្ទឹង ទឹកស្ទឹងហូរចូលទន្លេ ទឹកទន្លេហូរចូលសមុទ្រ មិនហូរត្រឡប់មកវិញឡើយ ។

ប្រសិនបើមានបុរសម្នាក់ទៅឈរនៅមាត់ទន្លេ ហើយសម្លឹង មើលក្រសែទឹកដែលហូរទៅក្រោម ដោយចង់ឲ្យទឹកនោះហូរបញ្ច្រាសឡើងលើ បុរសនោះរមែង មានទុក្ខព្រោះមិនបានសម្រេចតាមប្រាថ្នា ។

បុរសនោះមិនមាននូវសេចក្ដីស្ងប់ឡើយ ទោះជាឈរក្ដី ដើរក្ដី អង្គុយក្ដី ដេកក្ដី ព្រោះអ្វី ? ព្រោះបុរសនោះគិតខុស យ៉ាងណាមិញ សភាវៈធម្មជាតិធម្មតា គ្រប់យ៉ាងរមែងប្រព្រឹត្តទៅដោយ អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា ។ អ្នកណាមកគិតរារាំងនូវច្បាប់ធម្មជាតិនេះ ឬមិនព្រមតាមក៏ដោយ អ្នកនោះរមែងសោយសោកខ្សឹកខ្សួល កន្ទក់កន្ទេញជាប្រាកដក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ផ្ទុយមកវិញ អ្នកដែលមានសតិ មានបញ្ញា ដឹងទាន់ដឹងច្បាស់ប្រាកដនូវច្បាប់ធម្មជាតិបែបនេះហើយ ក៏រមែងសប្បាយចិត្ត រីករាយដោយធម្មបីតិបានកម្រែអំពីជីវិតដ៏ថ្លៃថ្លា ។

-

ពពករសាត់បាត់ឆ្ងាយទៅ   សន្ធ្វារមិននៅទៅតាមថ្ងៃ
ទឹកធ្លាក់ចាកភ្នំពុំអាល័យ   ជីវិតសែនថ្ងៃចាកជីវី ៗ
ទឹកហូរធ្លាក់ពិតឥតត្រឡប់   ទោះធ្លាប់ដក់ទើរលើគិរី
យសខ្ពស់ញាតិរស់ជុំមូលមីរ   ចាកទីចុះទាសវិនាសព្រាត់ៗ
ព្រៃធំមានម្រឹគទឹកមានត្រី   វេហាស៍បក្សីហិចហើរស្ទាត់
លោកធម៌ប្រាំបីអ្វីទៀងទាត់   ត្រៃលក្ខណ៍ប្រាកដជ្រែកសន្ធ្វារៗ

៦៨-រឿងកើតរមាស់អង្គែស៊ី

កូនជាទីស្រឡាញ់

ឆ្កែកើតរមាស់អង្គែស៊ី   ជ្រុះរោមអស់ក្នុងរដូវត្រជាក់ វារមែងជាទុក្ខ ទោះជានៅទីណាៗក៏មិនសុខមិនស្រួលឡើយ ៗ ដែលវាមិនសុខមិនស្រួលនោះ មិនមែនមកអំពីទីដេកទីនៅនោះៗទេ គឺពិតជាមកអំពីរោគនៅនឹងខ្លួនរបស់វានោះឯង ៗ

មនុស្សទាំងឡាយក៏ដូចគ្នា ដែលមិនសប្បាយចេះតែក្តៅក្រហាយក្នុងចិត្ត មកអំពីចិត្តត្រូវទោសប្រទូស្ត ៗ ចិត្តត្រូវទោសប្រទូស្ត ព្រោះមកអំពីប្រកាន់ធម៌ដែលមានពិសទុកមិនព្រមលែង មិនសង្រួមឥន្ទ្រិយ ហើយចេះតែបន្ទោសមនុស្សដទៃ និងអ្វីៗទៀតជាខាងក្រៅ ៗ មិនដឹងរឿងរបស់ខ្លួនឯង ទៅណាក៏មិនត្រូវនឹងគេ នៅឯណាក៏មិនសុខ នេះព្រោះតែចិត្តខ្លួនឯងកើតស្រែងអង្គែស៊ី មិនមែនមកអំពីមនុស្សដទៃនិងកន្លែងខាងក្រៅនោះទេ ៗ

កូនត្រូវយល់ថា “ ហេតុកើតត្រង់ណា ផលកើតត្រង់នោះ” ដូច្នេះការក្តៅក្រហាយចិត្តព្រោះមានរោគក្នុងចិត្ត កូនត្រូវហ្វឹកហាត់កម្ចាត់ហេតុឲ្យត្រូវចំកុំឲ្យខុស ដូចពាក្យចាស់ពោលថា “ អេះឲ្យត្រូវកន្លែងដែលរមាស់ កន្លែងដែលមិនមានរមាស់កុំទៅអេះ” ៗ

ឆ្កែកើតអង្គែគ្មានទេរោម   រមាស់ស្គាំងស្គមព្រមត្រជាក់

លំបាកខ្លួនខ្វាំងតាំងញ័រញ្ញោក់   រត់បោលទទ្រាក់ធ្លាក់ដល់ភ័យ។
ទៅកាន់ទីណាក៏ស្មាញស្មុគ   ទីនោះមិនសុខស្រុកឬព្រៃ
ទោះដេកទោះដើរដំណើរក្សៀយ   ឧបសគ្គចង្រៃអាស្រ័យខ្លួន ។
ដូចមនុស្សក្នុងលោករោគក្នុងចិត្ត   ក្តៅផ្សាពេកពិតត្បិតគុំកួន
រក្សាពិសក្តៅនៅក្នុងខ្លួន   ប្រកាន់មាំមួនខ្លួនឥតសុខ ។
ហេតុកើតត្រង់ណាផលត្រង់ហ្នឹង   បើបានជាដឹងប្រឹងសម្រុក
កម្ចាត់ពិសក្តៅទើបនៅសុខ   ទោះស្រុកឬព្រៃគ្មានអ្វីទាស់។

៦៥-ក្បាលពស់កន្ទុយពស់

កូនជាទីស្រឡាញ់

មនុស្សយើងគ្រប់គ្នាមិនត្រូវការទុក្ខ ត្រូវការតែសុខប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែព្រោះសត្វលោកត្រូវការសុខជាប់ជំពាក់ នឹងសុខទើបមិនរួចពីទុក, ។

សុខនិងទុក្ខប្រៀបដូចសត្វពស់មួយខាងក្បាលវា មានពិសចូលទៅជិតវានឹងខាំ បើចាប់កន្ទុយវាពិតជាស្រួលដែណាស់ តែបើមិនប្រញាប់លែងទេ វានឹងបែរក្បាលមកខាំបានដូចគ្នា ព្រោះទាំងក្បាលទាំងកន្ទុយវានៅក្នុងតួពស់តែមួយជាមួយគ្នា ។

សេចក្តីទុក្ខដូចជាក្បាលពស់ ឯសេចក្តីសុខដូចជាកន្ទុយពស់ ។ សប្បាយចិត្តជាសុខ ថ្នាំងថ្នាក់ចិត្តជាទុក្ខ រមែងកើតអំពីម៉ែឪជាមួយគ្នា គឺអវិជ្ជានិងតណ្ហានោះឯង។ ដូច្នេះហើយបានជាពេលខ្វះមាននូវសេចក្តីសុខហើយ ចិត្តក៏នៅមិនសប្បាយមិនស្ងប់ ទាំងដែលបាននូវរបស់ដែលពេញចិត្តផង ដូចជាបានលាភបានយសជាដើម ។ បានមកហើយសប្បាយចិត្តក៏ពិតមែន តែវាក៏នៅមិនស្ងប់ពិតៗ ព្រោះនៅភ័យខ្លាចពីការបាត់បង់ ។ ការភ័យខ្លាចជាមូលហេតុមិនឲ្យមាននូវសេចក្តីស្ងប់ ។ ពេលខ្វះត្រូវវិនាសទៅពិតៗ ក៏រឹងរឹតតែជាទុក្ខក្រៃលែង ។ នេះសម្តែងឲ្យឃើញថាសុខ

ពិតមែនតែមានទុក្ខប្រឡូកប្រឡំជាមួយផង ហៅថាសាមិសសុខ គឺជាសុខដូចចាប់ពស់ត្រង់កន្ទុយ ឬដូចត្រីចាប់នុយនឹងផ្ទៃសន្ទូច ។

ក្បាលពស់ខាំងាប់ជាប់នយទុក្ខ កន្ទុយសមសុខស្រណុកចាប់
តែបើមិនលែងរមែងស្លាប់ ការចាប់ញ៉ាំងលោកឲ្យសោកា។
សប្បាយហើយទុក្ខសុខហើយសោក នេះហើយរាគរោគឬសតណ្ហា
ស្រឡាញ់ហើយឈ្លោះព្រោះកាមា អស់ទុក្ខលុះត្រាតណ្ហាក្ស័យ ។

-

៦៦-មច្ចុរាជ-ម្ចាស់មាន់-មាន់

កូនជាទីស្រឡាញ់

សត្វមាន់រស់ដោយមិនដឹងរឿង ពេលព្រលប់រកកន្លែងដេក ព្រឹកឡើងក៏កាយដីរកស៊ីទៀត ។ ម្ចាស់មាន់បាចស្រូវឲ្យស៊ីរាល់ថ្ងៃ វាក៏មិនដឹងថាគេចិញ្ចឹមវាទុកដើម្បីអ្វីដែរ ។ មាន់ជាមួយនឹងម្ចាស់មានការគិតម្យ៉ាងម្នាក់ ។

ម្ចាស់មាន់បេះតែគិតថា មាន់ធំហើយ ជិតល្មមប្ដឹងគីឡូហើយ ឯមាន់វិញសប្បាយនឹងចំណី តែងគិតរាល់ថ្ងៃថា ម្ចាស់ស្រឡាញ់ខ្លួន ។

មនុស្សយើងក៏មានការមិនដឹងរឿងផងដែរ មកពីណា? នឹងនៅតទៅទៀតប៉ុន្មានថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ? នឹងទៅទីណា? ហើយអ្នកណាជាអ្នកនាំទៅ? គឺមិនដឹង ។

មច្ចុរាជ គឺសេចក្ដីស្លាប់នោះឯង ដូចជាម្ចាស់មាន់អ៊ីចឹង ។ មច្ចុរាជនឹងតាមមកដល់ពេលណាគឺខ្លួនមិនដឹងឡើយ ព្រោះវង្វេលតែភ្លើតភ្លើនជាមួយនឹងនុយរបស់មច្ចុរាជ គឺរូប សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វៈប្រៀបដូចទឹកជំនន់ធំ បាននាំយកអ្នកដែលដេកលក់នៅមាត់ទឹកនោះទៅដូច្នោះឯង ។

មាន់គិតម្យ៉ាង ស្រោងរកស៊ី ទីជិតៗ

-

ឯម្ចាស់ពិត គិតគីឡូ ដូរយកលុយ
មាន់និងម្ចាស់ ច្បាស់មិនដឹង ប្រឹងស៊ីនុយ
ស្លាប់ព្រោះលុយ នុយនុយនុយ មច្ចុរាជ ។

✎📖✍

-

៦៧-បន្លា

កូនជាទីស្រឡាញ់

សភាវៈទាំងឡាយទាំងពួង គឺជាសភាវៈដែលកើតមានជាធម្មតា មិនបានឲ្យទុក្ខដល់អ្នកណាៗឡើយ។ ប្រៀបដូចជាបន្លាដែលធម្មតាវាតែងស្រួច តើបន្លាឲ្យទុក្ខដល់យើងដែរទេ? អត់ទេ ។ បន្លាមិនបានឲ្យទុក្ខដល់អ្នកណាឡើយ បើយើងមិនទៅជាន់វាទេនោះ តែបើយើងជាន់ឲ្យបន្លាមុត ក៏ជាទុក្ខឈឺចុកចាប់ភ្លាមដោយពិត ។

ដូចម្ដេចបានជាទុក្ខ? ព្រោះជាន់វា យ៉ាងណាមិញ សង្ខារទុក្ខ ឬឧបាទានក្ខន្ធទុក្ខ គឺជាទុក្ខពិតតាមសភាវៈ ជា ទុក្ខសច្ចៈ ដូចបន្លាអ៊ីចឹង បើយើងមិនជាន់ឲ្យបន្លាមុត ពោលគឺមិនប្រកាន់ទេ ទុក្ខក៏មិនកើតមានដល់ចិត្តដែរយ៉ាងនោះឯង ។

ព្រះធម៌ដូចជាស្បែកជើង សម្រាប់រក្សាយើងមិនឲ្យមានទុក្ខតាមផ្លូវចិត្ត ។ ដើរក្នុងព្រៃបន្លាត្រូវពាក់ស្បែកជើងយ៉ាងណា ដើរក្នុងវដ្ដសង្សារត្រូវមានព្រះធម៌ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បន្លាស្រួចពិតឥតខុសអ្វីឡើយ ប្រមាទហ្នឹងហើយទើបជើងមុតជាក់
រូបសំឡេងក្លិនរសផោដ្ឋព្វៈ គឺជាអន្ទាក់បន្លាលោកិយ៍ ។
កូនកុំប្រទូស្តទាស់នឹងបន្លា ស្បែកជើងនេះណាការពារដើរព្រៃ
ដំណើរជីវិតពិតជាមានភ័យ សំវរមានន័យបីដូចស្បែកជើង ។

-

៦៨-ឆ្មា

កូនជាទីស្រឡាញ់

កិលេសដូចជាសត្វឆ្មា បើឲ្យស៊ីតាមចិត្ត វារឹតតែមករឿយៗ រួចហើយ បើថ្ងៃណាមួយយើងមិនបានឲ្យវាស៊ី ឬមិនចាប់ដាក់ឲ្យទេនោះវានឹងយំរំខាន វាខ្វាចវាក្រចៅ ដោយក្រចកជាពិតប្រាកដ ។ បើយើងពិតជាមិនដាក់ឲ្យវា ស៊ីមែន ១ ថ្ងៃ ឬ ២ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ក៏បាត់វាទៅយ៉ាងណា កិលេសក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ កាលកិលេសមិនមករំខានយើងទេ យើងនឹងបានស្ងប់ចិត្តពិតជាប្រសើរណាស់ ។

កិលេសស្មោកគ្រោកគ្រឿងសៅហ្មង ក្តៅក្រែកន្ទងចំណងមារ
ព្រោះឲ្យចំណីធីគ្រប់គ្រា   វារឹតទាមទារមារក្នុងចិត្ត ។
បង្អត់អាហារឆ្មាកិលេស   កុំទាល់ចំណេះចេះអាណិត
កិលេសធាត់ធំពុំល្អពិត   គំនិតល្អល្អិតគិតកាន់សីល ។
សង្រួមវាចារក្សាចិត្ត   សង្រួមផ្ទៃពិតកម្ចាត់ខ្ជិល
សង្រួមឥន្ទ្រីយ៍ញាំញីខិល   សង្រួមក្នុងសីលសុទ្ធាជីព ។

៦៩-ល្អផ្សេងគ្នា

កូនជាទីស្រឡាញ់

ទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃ មិនល្អដូចទ្រព្យរបស់ខ្លួនឯង ។ ទ្រព្យរបស់ខ្លួនឯងដែលបានទទួលពីអ្នកស្លាប់ទៅ ពោលគឺទ្រព្យមរតក មិនល្អដូចទ្រព្យដែលរកបានមកដោយកម្លាំងខ្លួនឯង ។ ទ្រព្យដែលរកបានមកដោយទុច្ចរិត មិនល្អដូចទ្រព្យដែលរកបានមកដោយសុចរិត ។ ទ្រព្យខាងក្រៅខ្លួន ដែលជារូបធម៌ មិនល្អដូចរូបធម៌ខាងក្នុងខ្លួន ។ ទ្រព្យដែលជារូបធម៌ខាងក្នុងខ្លួន មិនល្អដូចនាមធម៌ដែលមានក្នុងខ្លួន ពោលគឺសេចក្តីល្អនោះឡើយ ។

កូនជាទីស្រឡាញ់ កូនចូរព្យាយាមស្វែងរកវិជ្ជា រកការចេះដឹង ។ កូនត្រូវសាងសមត្ថភាព ត្រូវចេះស្រឡាញ់សេចក្តីល្អ ។ ទាំងអស់នេះជាមង្គលដ៏ឧត្តម ជាអរិយទ្រព្យ ជាទ្រព្យក្នុងខ្លួនដែលមានតម្លៃដ៏ក្រៃលែង ។

-

-

៧០-ធ្វើបុណ្យយកមុខ

កូនជាទីស្រឡាញ់

មានមុខលាបម្សៅ ពិតជាល្អជាងការដែលមិនមានមុខ មិនមានក្បាល ។ មនុស្សចេះមានការខ្មាសអៀន ចេះស្គាល់ខ្លួនឯង ចេះស្គាល់ក្បាល ចេះស្គាល់មុខមាត់ ចេះដឹងស្មៀកពាក់បិទបាំង គ្រឿងបដិកូល ចេះធ្វើបុណ្យបួម យកឈ្មោះ យកមុខ គង់បាន បុណ្យដែរ ហើយល្អជាង មិនធ្វើដោយពិត ។ ប៉ុន្តែបើតាំងចេតនា ធ្វើល្អដោយកាយ វាចាចិត្ត ឲ្យជាបុណ្យកុសល ជាមង្គលទុក ក្នុងខ្លួន គឺល្អក្រៃលែង ។

ធ្វើល្អយកមុខ ល្អជាងធ្វើអាក្រក់ ប៉ុន្តែបានតែមុខហ្នឹងឯង។ ឯការធ្វើអាក្រក់វាខូចទាំងមុខ ខូចទាំងខ្លួន ខូចទាំងចិត្ត ខូចទាំង អនាគត និងខូចអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងទៀតទាំងអស់ ។

✍📖✍

៧១-ទាន

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃទានទាំង ១០ នេះគឺ

១-ឲ្យទានមិនត្រូវសង្ឃឹមផល អ្នកទទួលមិនគួរភ្លេច ។

២-បើមិនធ្វើល្អទេរស់នៅ ១០០ ឆ្នាំក៏ពុំមានប្រយោជន៍ដែរ។

៣-បើឃើញតែពីបានទេ កុំសង្ឃឹមទឹកចិត្តអ្នកដទៃ ។

៤-កុំទុកចិត្តមនុស្សដែលគិតតែពីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ។

៥-មនុស្សត្រូវតែចេះឲ្យទាន បើមិនច្រើនក៏តិចដែរ ។

៦-មនុស្សល្អ រមែងពេញចិត្តជួយឲ្យគេបានសុខ ។

៧-ឲ្យទាន រមែងបានមិត្ត និងកម្ចាត់គំនុំក្នុងចិត្ត ។

៨-ឲ្យទាន ដូចជាការនាំទ្រព្យចេញពីផ្ទះដែលត្រូវភ្លើងឆេះ។

៩-ទានគឺជាស្បៀងក្នុងដំណើរផ្លូវទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។

១០-ចេះឲ្យទានហើយ មិនគួរបៀតបៀនសត្វទេ ។

✍📖✍

៧២-សីល

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃសីលទាំង ៩ នេះគឺ

១-សីលធម៌មិនវិនាសទេ មនុស្សទេតើដែលនិរាសពី សីលធម៌។

២-កំហុសបាត់ជាគ្រូក៏ពិត តែសូមកុំឲ្យខុសដដែលៗ ។

៣-សេចក្តីល្អមានតម្លៃជាងបរិញ្ញាបត្រ ។

៤-គុណធម៌មិននៅនឹងអណ្តាតទេ គឺឋិតនៅតែក្នុងចិត្ត។

៥-កុំខ្ជិលសាងគុណធម៌ ព្រោះគ្មានអ្នកណាល្អជំនួសគ្នាទេ។

៦-គុណធម៌មានប្រយោជន៍ជាមាតា មានការអត់ធន់ជាបិតា ។

៧-មនុស្សល្អមិនស្វែងរកសុខ លើទុក្ខនៃអ្នកដទៃឡើយ។

៨-គំនុំគុំកួនជាដំបៅនៃចិត្ត និងជាគ្រោះកាចក្នុងជីវិត ។

៩-ក្រោធខឹងគឺជាភ្លើងដុតចិត្ត មេត្តាជាទឹកដ៏ត្រជាក់ ។

៧៣-ភាវនា

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃភាវនាទាំង ៨ នេះគឺ

១-បាបកើតពីអារម្មណ៍ណា គប្បីធ្វើចិត្តឲ្យឃ្លាតចាកពី អារម្មណ៍នោះ ។

២-ចូរគ្រេកអរក្នុងការមិនធ្វេសប្រហែស ត្រូវតាមរក្សាចិត្តរបស់ខ្លួន ។

៣-ពន្លឺភ្លឺស្វាងស្មើដោយបញ្ញាមិនមានឡើយ ។

៤-បញ្ញានាំឲ្យបានដឹងនូវគុណតម្លៃនៃអប្បមាទធម៌ ។

៥-ឈើខ្លឹមគ្រប់ដើមមិនមែនបានធំក្នុងពេលត្រឹមតែ១ឆ្នាំនោះទេ។

៦-ព្យាយាមនិងអំណត់ ជាគ្រូបង្ហាត់ដ៏ធំក្នុងលោក ។

៧-ជីវិតគឺការដើរផ្លូវឆ្ងាយ រូបរាងកាយជាសាលាសំណាក់។

៨-ពេលវេលាទំពាស៊ីអស់សព្វសត្វព្រមទាំងខ្លួនរបស់វា។

៧៤-ការគោរពឱនលំទោន

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃការគោរពឱនលំទោនទាំង ៧ នេះគឺ

១-មនុស្សត្រូវមានកិរិយាសុភាព ដូចផ្កាឈើដែលមានក្លិនក្រអូប ។

២-មារយាទទន់ភ្លន់ជាមិត្តនឹងគុណធម៌ ដែលមិនបែកគ្នាឡើយ ។

៣-មនុស្សល្អរមែងសាងគុណធម៌ ព្រមឲ្យអ្នកដទៃល្អជាងខ្លួន។

៤-អ្នកដែលស្គាល់ខ្លួនឯងដោយល្អ រមែងមិនលើកតម្កើងខ្លួនឡើយ ។

៥-ត្រូវចេះគោរពខ្លួនឯង ទើបអ្នកដទៃគេគោរពកោតខ្លាច ។

៦-កតញ្ញូតាធម៌ជារស្មីចាំងចែងចេញពីចិត្តខ្ពស់ចិត្តប្រសើរ។

៧-កតញ្ញូតាធម៌របស់កូន គឺជាសេចក្ដីសុខរបស់ម៉ែឪ ។

៧៥-ការជួយខ្នះខ្នែងក្នុងការងារ

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃការជួយខ្នះខ្នែងក្នុងការងារទាំង ៦ នេះគឺ

១-សេចក្ដីខ្ជិលច្រអូសជាព្រៃស្មសានកប់មនុស្សទាំងរស់។

២-គ្រែដេកគឺជាគុករបស់មនុស្សកម្ជិល ។

៣-ការខ្ជិលនិងការក្រលំបាកជាមិត្តជិតដិតនឹងគ្នា ។

៤-មនុស្សយើងរួចពីនរកមក មិនមែនមកដេកខ្ជិលនោះទេ។

៥-ជីវិតនេះត្រូវបង់ពន្ធឲ្យមច្ចុរាជរាល់ថ្ងៃ ។

៦-ត្រូវធ្វើការយកប្រយោជន៍ដែលមានតម្លៃជាងជីវិត ។

៧៦-ការជូនបុណ្យ

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃការជូនបុណ្យទាំង ៥ នេះគឺ

១-ជូនបុណ្យឧទ្ទិសបុណ្យ គឺជាទានម្យ៉ាងដ៏សំខាន់ ។

២-ជូនបុណ្យសម្រេចដោយទឹកចិត្តមេត្តាព្រមដោយការយល់ដឹង

៣-ត្រូវនឹកប្រាថ្នាឲ្យសព្វសត្វបានប្រយោជន៍សុខពិតៗ ។

៤-ត្រូវនឹកប្រាថ្នាឲ្យសព្វសត្វបានផុតចាកពីទុក្ខលំបាក ។

៥-កុំបង្អួតខ្លួនឯង ត្រូវប្រាថ្នាឲ្យគេត្រេកអរទទួលបុណ្យ។

-

៧៧-ការទទួលបុណ្យ

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃការទទួលបុណ្យទាំង ៤ នេះគឺ

១-អនុមោទនាត្រេកអរជ្រះថ្លានឹងកុសលគឺជាបុណ្យ ។

២-បុណ្យដែលទទួលបាន អាចលាងជម្រះបាបក្នុងចិត្តបាន ។

៣-មានបុណ្យចូលទៅនៅក្នុងចិត្ត ប្រសើរជាងទេវតាសណ្ឋិតក្នុងខ្លួន ។

៤-អនុមោទនាទទួលបុណ្យបាន ព្រោះមិនមានមានះនិងការស្អប់ខ្ពើម ។

-

៧៨-ធម្មទាន

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃធម្មទានទាំង ៣ នេះគឺ

១-ថ្ងៃ ១៥ កើតខែអាសាឍ បន្ទាប់ពីការត្រាស់ដឹងនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបានពីរខែ គឺជាថ្ងៃកំណើតរបស់ព្រះធម៌ទេសនា ។

២-ការសម្ដែងនូវព្រះធម៌ ជាការងារសំខាន់បំផុតរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគ្រប់ព្រះអង្គ ។

៣-ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង ។

៧៩-ការស្ដាប់ធម៌

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សានូវចំណុចនៃការស្ដាប់ធម៌ទាំង ២ នេះគឺ

១-ព្រះពុទ្ធដីកានៅក្នុងព្រះត្រៃបិដក បើបានអានដូចបានគាល់ពះសម្មាសម្ពុទ្ធផ្ទាល់ព្រះអង្គ ។

២-ត្រូវតែមានពេលសម្រាប់ទទួលយកព្រះពុទ្ធោវាទ ក្នុងមួយថ្ងៃៗកុំខានឲ្យសោះ ។

៨០-ការយល់ត្រូវ

កូនជាទីស្រឡាញ់

កូនត្រូវសិក្សាថា អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែកើតអំពីហេតុ ដូច្នេះ ហេតុផលជាចំណុចនៃការយល់ត្រូវ ។

c b;

-